

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра Публічного управління та адміністрування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Регіональний менеджмент

(статус освітнього компонента - вибірковий)

Реалізується в межах освітньо-наукової програми: «Менеджмент»

(назва)

за спеціальністю:

D 3 «Менеджмент»

(шифр, назва)

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник:

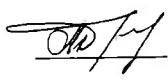

(підпис)

Тетяна ХАРЧЕНКО, д.н.держ.упр., доцент, доцент
кафедри публічного управління та адміністрування

(прізвище, ініціали)

(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри <u>Публічного управління та адміністрування</u> (назва кафедри)	протокол від 03 червня 2025 р. № 20	
	Завідувач кафедри	 (підпис) Аліна БРИЧКО

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Інна СОХАНЬ

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Світлана ЛУКАШ

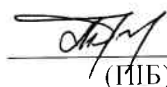
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Альвіна ОРЕХОВА

(ПІБ)

(ПІБ)

Аліна БРИЧКО

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.08 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК. Регіональний менеджмент		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра Публічного управління та адміністрування		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	ОП- Менеджмент Спеціальність – 073 «Менеджмент»		
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	2 курс, 3 семестр, 15 тижнів		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні	
		Денна	Денна	Денна
	150 годин, залік	10	10	-
10.	Мова навчання	українська, англійська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	д.н. з держ. упр., доцент, доцент кафедри «Публічного управління та адміністрування» Харченко Тетяна Олександрівна		
11.1	Контактна інформація	аудиторія 310 є факультету Економіки та менеджменту, tetyana_22_82@ukr.net		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Даний освітній компонент надає можливість здобувачам вищої освіти набути компетентностей та поглибити програмні результати навчання освітньої програми щодо розвитку теорій, концепцій та принципів менеджменту для реалізації принципів сталого розвитку на різних рівнях управління, інтегрувати отримані результати дослідження у логічні структури для вирішення теоретичних і практичних проблем менеджменту.		
13.	Мета освітнього компонента	Метою освітнього компонента "Регіональний менеджмент" є засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо ефективного здійснення функцій планування і управління всіх економічних структур на регіональному рівні.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Компетентності, розвинені на освітньому компоненті, необхідні для вивчення багатьох освітніх компонентів професійної підготовки. Даний освітній компонент являється основою для поглиблення програмних результатів навчання освітнього компоненту: ОК10 «Сучасні теорії та концепції менеджменту», а саме ПРН10 згідно освітньо-наукової програми.		
15.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних завдань здобувач повинен дотримуватися правил академічної доброчесності. Система вимог, які ставляться перед здобувачем під час вивчення освітнього компоненту: • проходження здобувачем етапів оцінювання у встановлені терміни;		

		• виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни; • дотримання здобувачем Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). У разі порушення здобувачем академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
16.	Посилання на курс у Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3137

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Описувати зміст функціональних галузей бізнесу у сфері управління організаціями при оцінюванні природно-ресурсного потенціалу України	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 2. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в контексті економічного районування країни	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 3. Використовувати спеціальну термінологію управління організаціями при експертному оцінюванні конкурентних позицій регіонів та розробленні окремих аспектів державної регіональної економічної політики	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист презентації згідно індивідуального завдання
ДРН 4. Обґрунтовувати складові механізму реалізації регіональної економічної політики	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту. Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу. Підготовка і захист презентації згідно індивідуального завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	ПЗ		
Тема 1. Сутність та основні складові державної регіональної політики в Україні. 1. Науково-теоретичні основи державної регіональної політики. 2. Основні складові регіональної політики, їх вплив на формування регіональної економіки. 3. Організаційно-економічні заходи здійснення державної регіональної політики.	2	2	16	[1], [2], [3], [4], [5], [8], [9]
Тема 2. Основні поняття менеджменту регіонального розвитку. Основні теорії регіонального розвитку. 1. Сутність управління регіональними економічними системами. 2. Завдання та цілі регіонального адміністративного менеджменту. 3. Форми, функції та система органів управління в регіоні. 4. Регуляторна діяльність суб'єктів регіонально менеджменту. Класифікація адміністративних послуг.	2	2	16	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [10]
Тема 3. Базові засади функціонування регіонально-інтегрованої економічної системи. 1. Основні закономірності розвитку регіональної економіки. 2. Законодавча база регіонально-інтегрованої економічної системи. 3. Правове забезпечення соціально-економічного розвитку регіону.	-	2	16	[1], [2], [3], [4], [5], [7], [11]

4. Територіальне управління: європейський досвід.				
Тема 4. Соціально-економічна природа регіону. 1. Поняття регіону і регіонального господарювання. 2. Регіон у системі територіального поділу праці. 3. Регіоналізація економіки. 4. Вибір перспективних напрямів розвитку регіону.	2	-	16	[1], [2], [4], [6], [7], [8], [11],
Тема 5. Механізм реалізації регіональної економічної політики 1. Сутність механізму реалізації державної регіональної економічної політики. 2. Спеціальні (вільні) економічні зони – один із засобів реалізації регіональної економічної політики. 3. Міжрегіональне і прикордонне співробітництво – інструменти реалізації регіональної економічної політики. 4. Основні засади управління державним та комунальним сектором регіональної економіки.	-	2	16	[1], [2], [5], [6], [8], [9],
Тема 6. Місцеве самоврядування в системі територіальної організації влади 1. Сутнісні особливості та основні принципи місцевого самоврядування. 2. Законодавче забезпечення місцевого самоврядування. 3. Територіальні громади та місцеві ініціативи. 4. Фінансування діяльності органів місцевого самоврядування.	2	-	18	[1], [2], [3], [4], [5], [9], [10], [11]
Тема 7. Регіональний менеджмент сфер і видів економічної діяльності 1. Регіональний господарський комплекс як об'єкт управління. 2. Формування фінансових ресурсів регіону та управління ними. 3. Управління виробничою та соціальною інфраструктурою регіону.	-	2	16	[1], [4], [5], [7], [10], [11]
Тема 8. Регуляторна складова забезпечення збалансованого регіонального розвитку 1. Теоретичні основи економічного зростання. 2. Фінансові передумови економічного зростання у регіоні. 3. Інноваційно-інвестиційні основи економічного зростання. 4. Розвиток кооперації у системі забезпечення регіонального розвитку.	2	-	16	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [8], [9]
Всього за семестр	10	10	130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Описувати зміст функціональних галузей бізнесу у сфері управління організаціями при оцінюванні природно-ресурсного потенціалу	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням.	4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань	32

України	Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів. Консультація		практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань	
ДРН 2. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації в контексті економічного районування країни	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів. Консультація	6	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань	32
ДРН 3. Використовувати спеціальну термінологію управління організаціями при експертному оцінюванні конкурентних позицій регіонів та розробленні окремих аспектів державної регіональної економічної політики	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів. Консультація	6	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань	50
ДРН 4. Обґрунтовувати складові механізму реалізації регіональної економічної політики	Лекція-розповідь з поясненням, лекція-презентація з демонстрацією та використанням інтерактивних технологій. Практичні роботи з розрахунками за індивідуальним завданням. Тестування (опитування), з використанням учбових і контролюючих тестів. Консультація	4	Опрацювання опорних конспектів лекцій та робота з книгою. Вивчення матеріалу для самостійного опанування. Конспектування. Виконання завдань практичних робіт, виконання яких розпочато на контактному занятті. Підготовка презентації згідно індивідуального завдання. Самооцінка знань	16
Всього годин		20		130

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
1.	Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту	60 балів / 60%	впродовж семестру 2....15 тижень
2.	Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	10 балів / 10%	до кінця 15 тижня
3.	Підготовка презентації згідно індивідуального завдання	30 балів / 30%	до кінця 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Виконання та захист звітів практичних робіт згідно індивідуального варіанту	<36 балів	36...44 балів	45...53 балів	54...60 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання завдання	Виконано усі вимоги завдання, запропоновано власний варіант виконання завдання
Письмове опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	<6 балів	6...7 балів	8 балів	9...10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання
	Вірних відповідей менше 12 із 20	Вірних відповідей 12...14 із 20	Вірних відповідей 15...17 із 20	Вірних відповідей 18...20 із 20
Підготовка презентації згідно індивідуального завдання	<18 балів	19...22 балів	23...26 балів	27...30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але є незначні зауваження, щодо виконання	Виконано усі вимоги завдання

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Виконання практичних робіт згідно індивідуального завдання під час проведення практичних занять зі зворотним зв'язком від викладача	впродовж 2...15 тижнів
2	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом аудиторних занять	протягом 2...15 тижнів
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та аспірантів після письмового опитування (тестування) засвоєння лекційного матеріалу	протягом 15 тижнів після складання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача та аспірантів під час підготовки реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 7...15 тижнів
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та аспірантів після захисту реферату та презентації згідно індивідуального завдання	протягом 15 тижнів після захисту

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Підручники, посібники:

1. Державне та регіональне управління: підручник / Є.Г. Карташов, В.В. Євдокимов, І.О. Драган, О.І. Дацій та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.
2. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку: навчальний посібник / О. В. Гладкий. Київ : Академвидав, 2019. 246 с.

3. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
4. Поплавська Ж. В. Економічна політика: національний та регіональний аспект : навч. посіб. / Жанна Поплавська, Василь Поплавський, Лідія Сенів; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Галиц. видав. спілка, 2022. 279 с.
5. Управління містом : підручник / Л. Г. Комаха, В. С. Колтун, Ю. Ф. Дехтяренко та ін. ; за заг. ред. Ю. Ф. Дехтяренко. К. : ВПЦ «Київський університет», 2023. 464 с.
6. Регіональне управління : навч. посіб. / за заг. ред. Л.Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.

Інші джерела

7. Лелеченко А.П. Комплексний механізм формування й реалізації регіональної політики сталого розвитку в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2020. Том 31 (70) № 2. С. 121-126.
8. Манаєнко, І., & Голюк, В. Планування просторового розвитку регіону: складові та оцінка. *Економіка та суспільство*, 2024. (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-55>.
9. Богуславська С. Упровадження інформаційних систем регіонального менеджменту для забезпечення повосного відновлення економіки України. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 3. С. 79-87. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.03.079>
10. Кравець А. Ю., Астахов І. В. Регіональна політика України: проблеми та перспективи. *Політичне життя*. 2023. №4. С. 44-51.
11. Пухир, С., & Хмелярчук, М. (2021). Особливості менеджменту державного фонду регіонального розвитку України в умовах сучасних викликів. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(36), 442–452. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.228076>
12. Денисенко М. П., Бреус С. В. Зарубіжний досвід регіонально-адміністративного управління та можливості його імплементації в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 5. С. 56–60. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.5.56](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.5.56)
13. Зарічна, О. Стратегічне управління розвитком регіонів. *Економіка та суспільство*, 2022. (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-88>

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	-	-	Даний освітній компонент освітньої програми являється вибірковим
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОНП «Менеджмент»

Альвіна ОРЕХОВА
(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			ОК являється основою для поглиблення ПРН освітніх компонентів ОК10, а саме ПРН10 згідно ОНП
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент

завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, доцент

Аліна БРИЧКО

